

**TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ**

Kulturní památka Šlakhamr ve správě Technického muzea v Brně se nachází na Českomoravské vrchovině, nedaleko města Žďár nad Sázavou, v zalesněném údolí řeky Sázavy v katastru obce Hamry nad Sázavou. Kromě prohlídek se zde během roku konají akce pro všechny věkové kategorie.

Další památky ve správě Technického muzea v Brně

Větrný mlýn v Kuželově / Stará huť u Adamova / Kovárna v Těšanech / Areál československého opevnění v Šatově / Vodní mlýn ve Slupí

OTEVÍRACÍ DOBA:

květen–září: středa až neděle, svátky

9.00–12.00 / 13.00–17.00

říjen: soboty, neděle, svátky

9.00–12.00 / 13.00–17.00

Poslední vstup v 16.00. Případně-li svátek na pondělí, úterý, zavíracím dnem je středa následující po tomto svátku.

KONTAKT

Hamry nad Sázavou
591 01 Žďár nad Sázavou
T +420 602 225 243
slakhamr@tmbрно.cz
www.tmbрно.cz

**TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ**

R405

ŠLAKHAMR V HAMRECH NAD SÁZAVOU

ŠLAKHAMR V HAMRECH NAD SÁZAVOU

Počátky železářství na Žďársku jsou svázány s kolonizací krajiny cisterciáckým klášteřem ve Žďáře nad Sázavou zhruba v polovině 13. století. Posláním řádu byla kultivace při využívání přírodního bohatství dané oblasti s rozvojem nových technologií. Pro svou existenci si kláštery navíc musely zabezpečit soběstačnost. Lesy na Žďársku disponovaly velkou zásobou dřeva, dostatkem železných rud a vodou. Všim, co je potřebné pro zpracování železné rudy. Patrně v té době zde vzniklo několik hamrů. Jedním z nich byl tzv. Šlakhamr. Písemné záznamy se objevují až v polovině 14. století. Podle nich rychtář z Německého Brodu Niklas Flexlina, majitel Šlakhamru, neodvážel klášteru patřičné platby, a tím se zařadil mezi jeho škůdce.

Mezi poslední majitele patřil údajně Petr ze Šlakhamru, který pro nemožnost obživy ze své živnosti zběhl. Pak už je v písemnostech hamr označován jako grunt. Zhruba od poloviny 18. století se již píše o nové funkci objektu – o mlýně. Ten svou činnost ukončil před druhou světovou válkou. V padesátých letech patřil mlýn rodině Brdíčků. Odtud pochází starý název Šlakhamru – Brdíčkův mlýn. Technické muzeum v Brně se vrátilo zpět k původnímu zaměření objektu a vybudovalo v něm expozici vztahující se ke zpracovávání železných rud na Žďársku v období vrcholného středověku.

Ústředním bodem Šlakhamru je kovárna s velkorozměrným chvostovým hamrem, výhní a měchem, vše poháněné dvěma vodními koly. Tento buchar je jedním z mála fungujících na území České republiky. Jejich počet se dá sečíst na prstech jedné ruky. Hamerské zařízení pracovníci muzea získali z bývalého hamru v Podhůří u Nepomuku. Každý rok přijíždí do Šlakhamru mistři kováři a předvádějí práci nejen na bucharu, ale také na menších, mobilních výhních.

V roce 2011 Technické muzeum v Brně v objektu otevřelo expozici věnovanou hamernictví – zpracovávání železné rudy na Žďársku, dřevařství a bydlení z doby posledních majitelů. Kromě jiného zde návštěvníci najdou některé typy zemědělských strojů.

